

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Sofia Karlsson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-03-31

RS 2020-0092

Regionstyrelsen

Yttrande över Mer biogas! För ett hållbart Sverige (SOU 2019:63)

Ärendebeskrivning

Infrastrukturdepartementet har genom remiss bjudit in Region Stockholm att yttra sig över Biogasmarknadsutredningens betänkande Mer Biogas! För ett hållbart Sverige (SOU 2019:63).

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Sammanfattning av Mer biogas! För ett hållbart Sverige (SOU 2019:63)
Trafiknämndens protokollsutdrag den 21 februari 2020
Trafikförvaltningen tjänsteutlåtande den 11 februari 2020
Tillväxt- och regionplanenämndens yttrande den 25 februari 2020

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande över Mer biogas! För ett hållbart Sverige (SOU 2019:63)

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning

Region Stockholm har genom remiss ombetts lämna synpunkter på Biogasmarknadsutredningens betänkande Mer biogas! För ett hållbart Sverige. Utredningen har analyserat biogasens konkurrensvillkor, särskilt vid jämförelse med importerad biogas, samt hur biogasen på ett kostnadseffektivt sätt kan bidra till att nå Sveriges energi- och klimatpolitiska mål. Utredningen föreslår att det införs ett antal produktionspremier, det vill säga subventioner för inhemsk producerad biogas, för att kompensera effekten av konkurrensstörande subventioner i utlandet. Om subventionerna införs bedöms flera fördelar uppstå, exempelvis bidrar inhemsk produktion av biogas till en cirkulär ekonomi, genom att avfall och restprodukter omvandlas till resurser.

Region Stockholm anser att en ökad regional produktion av biogas skulle kunna bidra till minskade växthusgasutsläpp, övergången till en cirkulär ekonomi, minskat importberoende och nya möjligheter för regional näringslivsutveckling och innovation inom Stockholmsregionen. Regionen vill samtidigt framhålla att det är av vikt att olika sorters drivmedel och tekniker utvecklas parallellt för att klimatmålen ska kunna nås, och för att Region Stockholm ska kunna upprätthålla kontinuitet och krisberedskapsmål. Region Stockholm anser därför att aspekter som egenförsörjning, val av produktionsplats och produktionsberoenden hade kunnat ges en tydligare plats i utredningen. Region Stockholm anser vidare att utredningen bör överväga om regionerna, istället för länsstyrelserna, vid vissa beslut enligt utredningens förslag bör uppdras att stimulera samordning inom området med anledning av regionernas regionala utvecklingsansvar.

Bakgrund

Biogasmarknadsutredningen har haft i uppdrag att analysera biogasens konkurrensvillkor, särskilt vid jämförelse med importerad biogas, samt hur biogasen på ett kostnadseffektivt sätt kan bidra till att nå Sveriges energi- och klimatpolitiska mål. I uppdraget har det även ingått att lämna förslag på hur befintliga styrmedel och åtgärder kan ändras, kompletteras eller ersättas för att ge biogasen konkurrenskraftiga villkor och långsiktigt stabila spelregler.

Enligt utredningen bidrar inhemsk produktion av biogas till Sveriges omställning mot en cirkulär ekonomi genom att avfall och restprodukter omvandlas till resurser. Produktion av biogas leder även till andra samhällsekonomiska nyttor som minskade utsläpp av växthusgasen metan, samt återcirkulering av växtnäringsämnen.

Utredningen bedömer också att det finns risker med att förlita sig på import av biodrivmedel. Konsumtionen av biodrivmedel förväntas öka globalt samtidigt som efterfrågan på biomassa från andra sektorer förväntas öka, vilket kan leda till ökade priser på biodrivmedel. Importerad biogas har ofta gynnats med produktionsstöd i ursprungslandet, vilket skapar en snedvriden konkurrens och på sikt kan detta leda till att den svenska biogasproduktionen minskar och importberoendet ökar.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår utredningen en kombination av olika stödpaket för att främja produktionen av inhemsk biogas. Utredningen föreslår vidare att ett kvantitativt mål införs för producerad

mängd biogas samt ett kvalitativt mål för att tydliggöra vad biogasproduktionen ska bidra till.

Utredningen anser att förbättrad samordning på regional nivå bör övervägas, för att optimera kretslopp och samarbete mellan lokala och regionala aktörer. Utredningen menar att regeringen bör uppdra åt länsstyrelserna att stimulera samordning på området.

Ärendet har remitterats till trafiknämnden och tillväxt- och regionplanenämnden.

Överväganden

Region Stockholms yttrande till Infrastrukturdepartementet över Mer Biogas! För ett hållbart Sverige (SOU 2019:63)

Region Stockholm anser att en ökad regional produktion av biogas bland annat skulle kunna bidra till minskade växthusgasutsläpp, övergången till en cirkulär ekonomi och ge nya möjligheter för regional näringslivsutveckling och innovation inom Stockholmsregionen. Ökad regional produktion av biogas kan även bidra till att nå lokalt uppsatta mål för Stockholmsregionen, exempelvis mål rörande materialåtervinning och återvinning av matavfall i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen RUFSS 2050 (LS 2015-0084). Regional produktion av biogas är även viktigt för att minska importberoendet, bland annat för att säkra Stockholmsregionens bränsleförsörjning – något som lyfts i Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen (LS 2017-1512).

Region Stockholm är enig med utredningen om att samordning på regional nivå krävs för att optimera biogasens möjlighet att bidra till lokala och regionala kretslopp. Region Stockholm har under en längre tid, tillsammans med bland annat Storsthlm, Länsstyrelsen Stockholm och Biogas Öst, drivit frågor om ökad produktion och användning av biogas inom ramen för genomförandet av den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen. Region Stockholm anser att utredningen bör överväga om regionerna, istället för länsstyrelserna, bör uppdras att stimulera samordning inom området med anledning av regionernas regionala utvecklingsansvar.

För att samtidigt klara uppsatta klimatmål samt mål om tillgänglighet, tillväxt och sammanhållning för Stockholmsregionen enligt RUFSS 2050 behöver flera olika sorters drivmedel och tekniker förordas och utvecklas parallellt. En mix av drivmedel är därtill också en viktig

krisberedskapsfråga och en fråga med stor påverkan på verksamhet i höjd beredskap och krig. Detta gäller både tillgången till drivmedel och de olika drivmedlens egenskaper. Ett större bortfall av drivmedel i Stockholmsregionen kan leda till att de samhällsviktiga verksamheterna i Region Stockholm och hos andra aktörer försvagas eller inte kan utföras. Region Stockholm anser därför att aspekter som egenförsörjning, val av produktionsplats och produktionsberoenden hade kunnat ges en tydligare plats i utredningen.

Ekonomiska konsekvenser

Ökad inhemsk produktion kan eventuellt, i och med en förbättrad konkurrenssituation, på sikt sänka kostnaderna för Region Stockholms användning av biogas. Det ska dock tilläggas att en ökad efterfrågan på biodrivmedel nationellt och globalt, samt inom nya sektorer, även kan påverka priserna negativt. I övrigt förväntas förslagen i Biogasmarknadsutredningens betänkande inte innebära några betydande ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Carina Lundberg Udelepp
Regiondirektör

Stefan Schildt
Tf Stabschef

Beslutsexpediering:

Akt
Infrastrukturdepartementet
Regiondirektörens stab
Trafiknämnden
Tillväxt- och regionplanenämnden

Godkänd av Carina Lundberg Udelepp, 2020-03-31